

Okul döneminin sonuna geliyoruz. Paraleldi yamuktu artık bir yana bırakacağız. Hayal edeceğiz ama derinlere de dalamayacağız. Her yaz olduğu gibi bu yaz da ne paralele ne derine, olsa olsa karaborsaya yakın olacağız.

Avrupa'da, Amerika'da durum Türkiye'dekine benzeyebilir; hatta daha da kötü olabilir. Bu, şu gerçeği değiştirmez; meclis demokratik olarak seçilmiyorsa, meclisin üstünde siyasi varlık ya da kişi varsa, seçildi diye yönetici her şeyin üzerinde tutuluyorsa orada demokrasi yoktur.

Kraliçe, Başkan, Cumhurbaşkanı, Başbakan, ister seçilsin, ister o makama başka bir yoldan oturmuş olsun meclis demokratik olarak oluşup siyasal olarak herkesin ve her şeyin üstündeyse; ancak o zaman demokrasiden söz edilebilir.

Yasa yoksa mafya da olmaz. Mafya yasadışı yapamaz. Yasalar olacak ama mafyayı bağlamayacak. Yasal yaptırımı hedefinden saptıracak; suçun tarifine uysa da uymasa da mafya istiyorsa yaptırım uygulanacak, istemiyorsa uygulanmayacak.

Mafyanın ortaya çıkmasıyla birlikte topluluk otomatik olarak iki kesime ayrılır. Bir yanda yasalara saygılı yurttaşlar, diğer yanda elemanları ve tabileriyle mafya. Mayföz ilişkiler, kentsellik öncesi dönemlerde kırdaki feodal tabiyet ilişkilerinin kentteki ikamesidir.

Mafyayı, kadın ticaretiydi, silahtı, uyuşturucuydu ne kadar ahlaki bulunmayan ya da yasa dışı iş varsa onlardan birinde ya da birkaçında uzmanlaşmış dar kadrolu bir suç örgütlenmesi olarak düşünmemek gerekir. Çıktığı yere baktığımızda tarihsel kökleri pleb ve patricilere dayalı bir yönetim geleneğine sahipler. Mafya, feodal dönemdeki hiyerarşik tabiyet ilişkilerinin kentsel koşullarda modern çağda yeniden kurulabileceğini gösteren bir yönetim biçiminin ilksel halidir.

Sokağın bir ağası/beyi/lordu vardır. Sokak ondan sorulur. Sokağın ağası/beyi/lordu mahalleninkine tabidir; mahalleninki semtinkine; ve bu böyle ülke çapındaki ağaya/beye/lorda kadar uzanır. Şimdi bu ağalar/beyler/lordlar zincirindekilere kendi

bölgesinin başkanı deyip bunların bir parti oluşturduğunu düşün. Yasalar olacak, kağıt üzerinde kalacak, tutarsız mutarsız çeşitlendikçe çeşitlenecek, argümantasyonlarda kullanılacak ancak iş parti ve partilileri bağlayıcı olmaya geldiğinde umursanmayacaktır.

Sermayecilik yerini aldığı feodalitenin -bir kez feodalite tehdit olmaktan tamamen çıktıktan sonra- bilgeliğine geri dönmeye eğilimlidir; bu sefer çalınan minarenin hazırlanan kılıfı demokrasi olacaktır tabii ki. Böylece sermayeci burjuvalar, feodaliteyle savaşında özgürlük, eşitlik ve kardeşlik vaat edip yanlarına çektikleri çalışanlardan oluşan geniş kitlenin sosyalizan eğilimlerinden de kurtulmuş olacaktır. Öteki dünyada cennet, bu dünyada kimlik ve rekabet nelerine yetmiyordu ki zaten? Hayalin zenginliği dururken gerçeğin çıplağını kim ister; değil mi?

Hoş ne olacağını çözümlenmeye tahmine gerek yok, gözlemlemek yeterlidir ama hiç olmamış gibi bir düşün; böyle bir parti iktidar olmuş. Bir süre idare eder etmesine ama eninde sonunda bizzat yasallık olan kent, kuramsal olarak dağılır. Ancak bu nüfus yoğunluğunun köyleşmesi olanaksız olduğundan yegane sonuç mafyanın çökmesidir. Kaçınılmaz sonuç budur, süresi ve şiddeti tartışmalıdır.

Amerika'da, Avrupa'da durum daha kötü olabilir; onları bilemem. Türkiye'de kantarın topu çoktan kaçmıştır; tutabilene aşk olsun.

Herkes farkında söylemeye gerek yok ama alışkanlık bildiğimi söylemeden edemiyorum; çakma demokrasinin, çakma kraliçesi, çakma başkanı, çakma cumhurbaşkanı, çakma başbakanı olur. Onu da ben seçmem. Nasılsa hiçbirini tanımıyorum, tanıyanlar aralarından birini seçsinler.